

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Självvärdering

Lärosäte: Lunds universitet
Forskarutbildningsämne: Konsthistoria och visuella studier

Skriv en självvärdering per utbildning som leder fram till examen inom det forskarutbildningsämne som ska utvärderas. Självvärderingen baseras på kvalitetsaspekter och bedömningsgrunder inom aspektområdena:

- miljö, resurser och område
- utformning, genomförande och resultat
- uppföljning, åtgärder och återkoppling

samt de tre perspektiven:

- arbetslivets perspektiv
- studenters perspektiv
- jämställdhetsperspektiv.

Beskriv kortfattat samt analysera och värdera med exempel hur den utvärderade utbildningen uppfyller bedömningsgrunderna för varje aspekt inom aspektområdena och för perspektiven. Självvärderingen ska utgå från aktuella förhållanden för utbildningen. Beskriv såväl styrkor som identifierade utvecklingsområden samt hur arbetet med uppföljning, vidtagna och planerade åtgärder och återkoppling sker både för att utveckla utbildningen och för att säkerställa att utbildningen har hög kvalitet.

En mer preciserad vägledning till lärosäten vad gäller aspekter och bedömningsgrunder finns i *Vägledning för utvärdering av utbildning på forskarnivå*, bilaga 1.

Självvärderingen bör sammanlagt inte överstiga 75 000 tecken inklusive mellanslag (cirka 25 A4-sidor i 12 punkters storlek), exklusive lärosätets ifyllda tabeller.

Aspektområde: område, miljö och resurser

Aspekt: Forskarutbildningsämne

Bedömningsgrund:

Avgränsningen av forskarutbildningsämnet och dess koppling till den vetenskapliga/konstnärliga grunden och beprövad erfarenhet är välmotiverad och adekvat.

Forskarutbildningsämnets relation till området för forskarutbildning är adekvat (för de lärosäten som har examensrätt för område för forskarutbildning).

En utmaning för forskarutbildningen vid avdelningen för ämnet konsthistoria och visuella studier vid Lunds universitet (LU) är att miljön är liten. Vi har nu fyra doktorander, fyra disputerade forskare med tillsvidareanställning, en med visstidsanställning samt två adjunkter. Miljön har utsikter att utöka något inom ett år, men kommer att förbli ett litet forskarutbildningsämne. Detta är en utgångspunkt för allt utvecklingsarbete med forskarutbildningen.

Avdelningens strategi för att möta denna utmaning är att integrera vår forskarutbildning i större forskarutbildningssammanhang. Det handlar om att skapa öppningar åt två håll. Dels mot *geografiskt* nära sammanhang – till exempel Institutionen för kulturvetenskaper, Humanistiska fakulteten, Nationella forskarskolan i historiska studier (med säte i Lund), eller andra närliggande universitet – men som ofta inte är ämnesmässigt identiska. Dels mot sammanhang som är *ämnesmässigt* nära men geografiskt mer avlägsna, framför allt andra konstvetenskapliga institutioner i Sverige.

Öppningar mot andra discipliner kan ha störst inverkan på forskarutbildningsämnets avgränsning. Det handlar om att överbrygga olikheter och samtidigt värna en ämnesidentitet.

Reflektion: flervetenskapligt utbyte

Från HT 2016 har våra doktorander möjlighet att ingå i Nationella forskarskolan i historiska studier (se Aspekt: Forskarutbildningsmiljö). Vi ser att forskarskolan kommer att utgöra en värdefull resurs för våra doktorander framöver. Samtidigt är det inte okomplicerat. När en av våra doktorander i januari 2017 presenterade sitt avhandlingsprojekt på ett av forskarskolans internat kretsade den feedback hon fick från doktorander och handledare i andra ämnen kring frågan om hennes fallstudiers representativitet, alltså om de exemplifierar en bredare tendens. Den frågan är ofta central i historiska ämnen. Samma förståelse fick inte ett inslag som är karaktäristiskt för konsthistoria/konstvetenskap, nämligen det tolkande studiet av konstverket i sig (inte som "symptom" på sin tid). När doktoranden och hennes handledare efteråt gick igenom den feedback hon fått, fann de att hon bör bevara det specifikt konsthistoriska angreppssättet – men också att hon bör artikulera detta så att forskare utanför det egna ämnet förstår dess giltighetsanspråk.

I Lund bytte ämnet namn från Konstvetenskap till Konsthistoria och visuella studier (Art History and Visual Studies) i början av 2000-talet. Detta ska spegla att gränsen mellan konst och andra visuella uttryck är föränderlig. I ämnets allmänna studieplan (antagen 2014-01-15) definieras forskarutbildningsämnet enligt följande:

Ämnet konsthistoria och visuella studier studerar bilder och andra visuella uttryck i vid bemärkelse – bildkonst, fotografi, arkitektur, design, kunskapsbilder, estetiska bilder och kommersiella bilder – i historia och nutid. Konsthistoria och visuella studier studerar hur människan organiserar sin kunskap om världen samt skapar mening och upplevelser genom konst och bilder. Analyser görs ur estetiska, kulturella och samhällsliga perspektiv. (§1)

Denna formulering syftar till att inrymma bredd snarare än att vara en snäv avgränsning. Mer specifikt innebär tillägget ”visuella studier” att forskningen och forskarutbildningen i Lund tenderar att öppna sig mot andra discipliner. Exempelvis har forskare vid avdelningen långtgående samarbeten med etnologer, biomedicinare och forskare inom internationell rätt.

Reflektion: inomvetenskapligt utbyte

En av våra doktoranders projekt handlar om kulturella aspekter av automatiserat ”maskinseende”, som används idag i drönare och biometriska system. Ämnet är i stort obeforskat inom konstvetenskap, men är ”hett” inom critical legal studies och statsvetenskap. Doktoranden har en grundutbildning från USA inom political science och blev behörig till forskarutbildningen i konsthistoria och visuella studier genom vårt tvååriga internationella mastersprogram i visual culture studies. Doktoranden har approcherats av svenska och utländska forskargrupper inom ovannämnda fält med inbjudningar till seminarier och symposier. Dock har hon inte kunnat få så adekvat feedback från konstvetare i Sverige vid våra nationella doktorandinternat (se Aspekt: Forskarutbildningsmiljö), då de inte är helt bekanta med problemställningar som idag diskuteras runt maskinseende. Doktorandens handledare (som delvis beforskar detta fält) har uppmuntrat de utomvetenskapliga kontakterna, men samtidigt understrukt vikten av analysen av just det visuella samt hur konstnärer arbetar med maskinseende – så kan doktoranden bidra med insikter som saknas i andra discipliner.

Exemplen ovan belyser en problematik kring forskarutbildningsämnets avgränsning i en utvidgad forskarutbildningskontext. Då varje doktorand formulerar sitt eget avhandlingsämne (i dialog med handledare) är ingen avgränsning av forskarutbildningsämnet absolut given, utan är under förhandling i varje enskilt projekt. Om forskarutbildningsämnets *generella beskrivning* är inkluderande avgränsas det på mer konkreta nivåer, t.ex. ett bedömningskriterium som den allmänna studieplanen anger för urvalet av sökande: *relevans* (§ 3.4). Sökande som i de senaste antagningsomgångarna *inte* uppfyllt relevanskriteriet är bland annat de vars tidigare produktion och projektplaner inte har tillräckligt fokus på visuella aspekter (utan ser enkom på t.ex. historiska aspekter); är av konstnärlig eller teknologisk karaktär eller är helt förankrade i någon annan disciplins förhållningssätt (t.ex. filmvetenskap eller antropologi).

Aspektområde: område, miljö och resurser

Aspekt: Personal

Bedömningsgrunder:

A. Antalet handledare och deras sammantagna kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens innehåll och genomförande.

Fakultetens regler för handledning

HT-fakulteterna vid LU följer högskoleförordningens bestämmelser (HF 6 kap 28§) om att utse minst två handledare, varav en huvudhandledare, för varje doktorand. Handledare utses formellt av institutionens biträdande prefekt för forskning och forskarutbildning på delegation från fakultetsstyrelsen (HT-fakulteternas arbets- och delegationsordning, s 8). Varje doktorand har en handledningstid om minst 200 klocktimmar, som fördelas på handledarna (HT-fakulteternas bestämmelser för forskarutbildningen, kap 5.2).

Handledarsituationen vid avdelningen för konsthistoria och visuella studier

År 2009 gick ämnet i Lund från att tillhöra Institutionen för konst- och musikvetenskap till att ingå i den nybildade Institutionen för kulturvetenskaper. Ungefär samtidigt, under några år, genomgick ämnet en generationsväxling då flera professorer och lektorer gick i pension utan att tjänsterna återbesattes. Med ett krympande antal doktorandtjänster vid fakulteten – under en period anställningsstopp – krympte ämnesmiljön signifikant. Avdelningens kursutbud på grund- och avancerad nivå kvarstod dock eller expanderade, med underbemanning och ett starkt fokus på utbildning som följd. Vidare stod avdelningen under merparten av 2011-2012 utan professor. Detta gjorde generationsväxlingen särskilt abrupt inom forskarutbildningen.

Sedan dess har miljön successivt expanderat igen. År 2014 rekryterades två nya lektorer, vilket innebär att avdelningens fasta personal nu består av en professor, tre lektorer och två adjunkter. Till detta kommer en lektor med tidsbegränsad anställning. Nyligen har också fastanställts en lektor i Digitala kulturer med konsthistorisk inriktning (vid Avdelningen för Digitala kulturer). Vi har VT 2017 fyra doktorander med tjänst (Ylva Haidenthaller, Erika Larsson, Lila Lee-Morrison och Ellen Suneson), samtliga med professor Max Liljefors som huvudhandledare. Haidenthaller och Suneson har Ludwig Qvarnström, lektor vid avdelningen, som bihandledare. Larsson har Peter Bengtsen, lektor i konsthistoria och visuella studier (med tidsbegränsad tjänst) medan Lee-Morrison har Robert Willim, docent i etnologi och lektor i digitala kulturer, som bihandledare. Sedan 2013 har tre doktorander disputerat (Adam Brenthel, Peter Bengtsen och Moa Petersén (tidigare Goysdotter)), med Liljefors som handledare. Under 2011-2012 hade avdelningen en gästdoktorand från Humboldt Universität, med Liljefors som handledare. Under VT 2017 har vi en gästdoktorand från Alzahra University i Iran, för vilken Bengtsen ar handledare.

Handledarkapaciteten i ämnet är god i så måtto att personalen representerar en bred ämneskompetens. Inriktningen hos forsknings- och avhandlingsprojekt rör sig övervägande men inte uteslutande inom perioden efter 1800. Det finns dock en begränsning i att för närvarande ingen annan än professorn har docentkompetens och kan vara huvudhandledare.

Enligt LU:s *Föreskrifter för utbildning på forskarnivå* (Dnr LS 2012/718) ska huvudhandledare ha minst docentkompetens (kap. 8.1.1). Två av avdelningens lektorer kommer inom kort att ansöka om oavlönad docentur. Vi förutser att avdelningen därför snart kommer att disponera fler handledare med docentkompetens.

Handledare utanför avdelningen

Avdelningen har som praxis att doktoranderna också ska bihandledare eller tredjeläsare vid ett annat lärosäte. Aud Sissel Hoel, professor i medievetenskap och visuell kultur, NTNU, Trondheim, engagerades i denna funktion för Brenthel. Bengtsen hade under två års tid Annette N. Markham, professor vid Institut for Kommunikation og Kultur, Aarhus Universitet, som bihandledare. Petersén hade Solveig Jülich, numera professor i idé- och lärdoms-kunskap, Uppsala universitet, som bihandledare. Larsson har haft Laura Marks, professor vid School for the Contemporary Arts, Simon Fraser University, samt Louise Wolthers, forskningsansvarig vid Hasselbladstiftelsen i Göteborg, som bihandledare respektive tredjeläsare. Lee-Morrison har som bihandledare haft Marta Braun, professor vid School of Image Arts, Ryerson University, Canada. För Suneson, som antogs HT 2016, pågår kontakter med University of Southern California, där Suneson 2018 ska tillbringa en forskningsvistelse, för att rekrytera bihandledare.

Vid Institutionen för kulturvetenskaper finns omfattande handledarkapacitet. Institutionen har ett gemensamt handledarkollegium för de sex forskarutbildningsämnena och arbetar för att handledning ska kunna ske över ämnesgränserna. Att Lee-Morrison har Willim, etnolog och lektor i digitala kulturer, är ett exempel på det.

Nationella forskarskolan i historiska studier har ytterligare handledarresurser. Forskarskolan har upprättat en översikt över handledarkompetenserna vid lärosätena inom samarbetet. Hösten 2016 var 50 forskare verksamma i forskarskolan som handledare till doktorander finansierade av forskarskolan. Till dessa kommer handledarna för fakultetsfinansierade eller externt finansierade doktorander inom samarbetet.

”Gamla” doktorander

Det finns doktorander som antagits inom tidigare system och aldrig fått doktorandtjänst alternativt vars doktorandtjänst har gått ut innan de disputerat. Ofta har de inte redovisat aktivitet inom forskarutbildningen på många år, ibland decennier. Avdelningens policy är att bistå med handledning om en sådan doktorand aktivt återupptar arbetet med avhandlingen. Detta har skett vid ett fåtal tillfällen under senare år. Cecilia Hildeman Sjölin, lektor vid avdelningen, har bistått med handledning åt Lisa Nyberg (antagen 1983) och Björn Magnusson Staaf, docent vid Avdelningen för ABM, åt Måns Holst-Ekström (antagen 1988).

B. Handledarnas sammantagna kompetens och kompetensutveckling följs systematisk upp i syfte att främja hög kvalitet i utbildningen. Resultaten av uppföljning omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Det är praxis att disputerade anställda genomgår handledarutbildningen vid LU. Samtliga disputerade vid avdelningen har gått eller går i skrivande stund handledarutbildningen.

Avdelningens handledarkollegium tar upp forskarutbildningsfrågor vid de återkommande avdelningsmötena. Institutionens handledarkollegium träffas två gånger per termin för samordning av handledning och forskarutbildningsfrågor. Sammanställande är institutionens biträdande prefekt för forskarutbildning. Denne introducerar också nya doktorander till institutionen samt erbjuder doktoranderna årliga utvecklingssamtal. Hen ansvarar vidare för frågor kring eventuella handledarbyten. Även Lunds universitets doktorandombudsman kan medverka som stöd. Byte av handledare sker enligt samma ordning som ordinarie tillsättning av handledare.

Inför fakultetens årliga fördelning av doktorandtjänster redovisar institutionen ämnenas handledarkapacitet i sitt remissvar med önskemål om doktorandtjänster. Remissvaret bereds vid avdelningarna, beslutas i institutionsstyrelsen och går sedan till forskarutbildningsnämnden, som gör en bedömning av handledarkompetensen. Vidare följs anställdas vetenskapliga kompetensutveckling upp i fakultetens årliga forskningsredovisning. Samtliga anställda vid institutionen erbjuds ett årligt medarbetarsamtal med prefekten eller biträdande prefekter om bl.a. sin kompetensutveckling.

Nationella forskarskolan i historiska studier anordnar två årliga internat där handledningsrelaterade frågor diskuteras. Man arrangerar även temadagar med föreläsningar kring handledning. Då avdelningens samarbete med forskarskolan inleddes HT 2016 har vi ännu inte deltagit i temadagarna, men vi ämnar göra det framgent. Den självvärdering som forskarskolan genomförde 2016 anger handledningsperspektiven som ett utvecklingsområde. Därför planerar forskarskolan handledardagar med kvalitetsutvecklande arbete, den första under HT 2017. Från och med 2017 inbjuds också biträdande handledare till PM-internaten. Vår intention är att forskarskolans åtgärder för kompetensutveckling ska komma hela vår forskarutbildning till godo.

När det gäller den punkt i UKÄ:s vägledning som beskrivs som ”handledarnas (...) möjlighet att följa den samhällsutveckling i övrigt som har betydelse för deras handledning” (s. 18) kan vi inte peka på enskilda element i forskningsmiljön för detta ändamål. Men den akademiska miljön vid avdelning, institution, fakultet och LU genomsyras av ett intresse för det omgivande samhället. Handledare vid avdelningen har senare år deltagit i tre projekt vid Pufendorf Institute for Advanced Studies vid LU (www.pi.lu.se), som driver tvärvetenskapliga forskningsprojekt med hög samhällsaktualitet. Handledarna medverkar också regelbundet i olika aktiviteter riktade mot det omgivande samhället, t.ex. HT-fakulteternas podcasts med forskarsamtal, de publika så kallade HT-dagarna med offentliga föredrag, och LU:s video-adventskalender, där forskare önskar sig en forskningsrelaterad ”julklapp” till samhället. De medverkar också ofta i panelsamtal eller ger föredrag på museer, konsthallar och gallerier, och skriver artiklar i dagspressen.

Aspektområde: Område, miljö och resurser

Aspekt: Forskarutbildningsmiljö

Bedömningsgrunder:

A. Utbildningen och forskningen/den konstnärliga forskningen vid lärosätet har en sådan kvalitet och omfattning att utbildning på forskarnivå kan bedrivas på en hög vetenskaplig/konstnärlig nivå och med goda utbildningsmässiga förutsättningar i övrigt. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Antagning

HT-fakulteterna utlyser nya doktorandanställningar 1 februari varje år, nationellt och internationellt. Institutionen anordnar härvid en informationsdag om forskarutbildningen för institutionens mastersstudenter. Institutionen bereder ärendet enligt antagningsordning, fakulteternas bestämmelser, behörighetsbestämmelser i den allmänna studieplanen samt fakultetens anvisningar för utlåtanden (senaste version 2016-10-13, §118). Förslaget till antagning delges i enlighet med antagningsordningen (kap 7.1, första stycket) de sökande, som har två veckor för erinran. Ärendet behandlas därefter i forskarutbildningsnämnden, som lämnar beslutsförslag till prodekanen för forskarutbildning, som beslutar om antagning. Söktrycket till konsthistoria och visuella studier är högt med ca 40 sökande vid de senaste två utlysningarna. Av dessa har en betydande andel kommit från utlandet. De sökande bedöms av en beredningsgrupp vid avdelningen, bestående av disputerade forskare samt en doktorandrepresentant (med yttranderätt). Efter behörighetsprövning bedöms de sökande enligt fakultetens anvisningar, utifrån kriterierna kvalitet, relevans, progression och kvantitet. I beredningsgruppens utlåtande, som utgör underlag för beslut, rankas en tätgrupp bland de sökande. Det finns således tydliga rutiner och anvisningar för hur nya doktorander ska rekryteras.

Extern finansiering

Avdelningen har under senare år uppmanat högt rankade sökande som inte fått tjänst att söka extern finansiering. Detta har resulterat i att vi VT 2017 anställt en doktorand med finansiering från Berit Wallenbergs stiftelse. Arbetet med att utöka vår doktorandgrupp via externfinansiering är strategiskt viktig för att möta den låga tilldelningen av fakultetsfinansierade doktorander. Ämnet förväntas preliminärt erhålla en fakultetsfinansierad doktorand högst vartannat år (ett utlysningssjutt för fakultetsfinansierade anställningar 2017 innebär dock ett års förskjutning). Praxis är att fakulteten finansierar det fjärde året om extern finansiering erhålls för tre års forskarutbildning. Extern finansiering har också sökts inom ramen för fakultetsövergripande samarbeten. Avdelningen har sökt extern doktorandfinansiering från Crafoordstiftelsen tillsammans med Juridiska fakulteten, som dock inte beviljades. År 2017 har LMK-stiftelsen beviljat en ansökan om doktorandfinansiering som avdelningen gjort tillsammans med Centrum för teologi och religionsvetenskap och Skissernas museum. Doktoranden avses tillträda januari 2018 i teologi, men med bihandledare från vår avdelning, och kommer att medverka i avdelningens ämnesseminarium.

Könsfördelning

Könsfördelningen hos ämnets disputerade personal är inte jämn: två kvinnor och fyra män, medräknat lektorn i digitala kulturer med inriktning mot konsthistoria, som är kvinna. Å andra sidan är de bihandledare som hittills rekryterats externt kvinnor. Könsfördelningen i doktorandgruppen är av förklarliga skäl föränderlig. Nuvarande grupp består endast av kvinnor, HT 2013 var två av tre doktorander män. Vid ny tillsättningar beaktas könsfördelningen om två sökande är meritmässigt likvärdiga. Vid institutionen är personalens könsfördelning jämn.

Institutionens miljö

Inledningsvis nämndes strategin att integrera vår forskarutbildning med omgivande strukturer, såsom institutionen och forskarskolan. Här vill vi ta upp en aspekt som kan sägas vara myntets andra sida. När en liten forskarutbildningsmiljö integreras i större och mer blandade sammanhang, hur säkrar man enhetlighet och förutsägbarhet i miljön? I samband med forskarutbildningsämnets avgränsning har vi berört några sidor av den problematiken. Men på den konkreta miljöns nivå ser frågorna delvis annorlunda ut. Det är lätt att en redovisning av en utvidgad forskarutbildningsmiljö blir en kumulativ uppräknings av resurser, enligt principen ”mer är bättre”. Men en viktigare fråga är kanske, i vilken grad utgör de *en* samordnad miljö?

Vid LU ligger sedan 2014 alla HT-institutioner (utom utbildningsvetenskap) i nära anslutning till varandra i två byggnader, Språk- och litteraturcentrum (SOL), invigt 2006, och LUX, invigt 2014. Institutionen för kulturvetenskaper finns i LUX. Avdelningens doktorander med tjänst har arbetsplatser med dator och telefon, i direkt anslutning till avdelningens och institutionens övriga personal. Doktorandernas handledare arbetar alltså i samma byggnad, oftast i samma korridor, som doktoranderna. Sedan flytten till LUX sker fler möten och samtal – organiserade och spontana – mellan forskare och doktorander över ämnesgränserna vid institutionen. Detta är positivt, men medför också en risk för fragmentering och oöverblickbarhet.

Avdelningen är en av 11 avdelningar och 2 centrumbildningar vid institutionen. Vid dessa finns 13 ämnen varav 6 har forskarutbildning. De övriga forskarutbildningsämnena är Bokhistoria, Biblioteks- och informationsvetenskap, Etnologi, Idé- och lärdomshistoria samt Musikvetenskap. I skrivande stund har institutionen 23 aktiva doktorander med pågående tjänst. Dessa utgör så att säga vår forskarutbildnings ”närområde”. Varje år anordnar institutionen ett institutionsgemensamt doktorandinternat i anslutning till personaldagarna. Institutionens doktorander anordnar själva en återkommande doktorandlunch (utan handledare), periodvis regelbundet, periodvis mer sporadiskt. Doktorandkollektivet har också en egen epost-sändlista som inte når handledare eller forskarutbildningsprefekten. Institutionen bedriver vidare gemensamma kurser och workshops (se Aspekt: Måluppfyllelse – kunskap och förståelse (A); samt Aspekt: Måluppfyllelse – färdighet och förmåga (A).) Dessa initiativ är väl integrerade i avdelningens forskarutbildningsmiljö, men ifråga om ämnesidentitet står vi likväl närmare de andra konstvetenskapliga institutionerna/avdelningarna i landet.

Vid institutionen finns dessutom fyra ämnesöverskridande forskningsnoder. Dessa samlar forskare och doktorander från institutionen kring gemensamma forskningsfält, i skrivande stund Digitala kulturer, Analog kultur, Miljöhumaniora och Medicinsk humaniora. Av nuvarande doktorander i konsthistoria och visuella studier är Suneson och Haidenthaller delaktiga i noden för analog kultur, och Lee-Morrison i noden för digitala kulturer. Brenthel (disputerad 2016) var som doktorand verksam i noden för miljöhumaniora, och har nu ett forskningsutrymme i noden för medicinsk humaniora. Ytterligare två nyligen disputerade, Bengtsen (2014) och Petersén (2013), bedriver för närvarande forskning inom noden för medicinsk humaniora.

Nationellt internat i konsthistoria och visuella studier

Avdelningen är starkt delaktig i det nationella forskarutbildningssamarbetet i konsthistoria och visuella studier/konstvetenskap. År 2013 anordnade vi ett tvådagars nationellt doktorandinternat, som vi upprepade 2015 och 2016. Varje doktorand fick respons på sitt projekt från handledare och doktorander från de övriga lärosätena. Initiativet slog väl ut och internatet är nu årligen återkommande. År 2017 har värdskapet överlämnats till institutionerna i Uppsala, Stockholm och Södertörn i samverkan. Vid internaten i Lund diskuterades också utvalda övergripande forskarutbildningsfrågor: 2013 var temat "Forskarutbildningens situation och framtid" (diskuterat dels av doktorander och handledare för sig, dels gemensamt), 2015 "Publiceringsstrategier, kursutbud och samarbete" och 2016 "UKÄ:s utvärdering av forskarutbildningen". Till nästa internat planeras en workshop om forskningsetiska frågor. Ibland deltar våra doktorander i aktiviteter vid andra konstvetenskapliga institutioner i landet. Exempelvis deltog Suneson HT 2016 i en workshop vid Institutionen för kultur och estetik i Stockholm, och Lee-Morrison gav ett seminarium VT 2015 på Valand i Göteborg.

Nationella forskarskolan i historiska studier

Nationella forskarskolan i historiska studier arrangerar regelbundet temadagar, kurser och internat. Forskarskolan grundades efter regeringsbeslut år 2000 och är idag ett samarbete mellan LU, Linnéuniversitetet, Malmö högskola, Södertörns högskola och Göteborgs universitet. HT 2016 var ca 80 doktorander knutna till forskarskolan. Ca 50 avhandlingar har producerats. Doktorander som deltar i forskarskolan måste ta minst två kurser om 7,5 hp vardera, *Historiska problem* och *Teorikurs*, samt delta i ett PM-internat, under det första året. Från avdelningen deltar idag doktoranden Suneson i forskarskolan, och från HT 2017 kommer också Haidenthaller att delta. I forskarskolan deltar ämnen med historiska perspektiv, t.ex. historia, historisk arkeologi, antikens kultur- och samhällsliv och mänskliga rättigheter. Från Institutionen för kulturvetenskaper deltar även doktorander i bokhistoria, etnologi och idé- och lärdoms historia. Forskarskolan integrerar även avdelningens handledare, som bidrar med seminarier. I skrivande stund planerar vi en kurs i *Visuell historiografi* för forskarskolan.

Reflektion: olika villkor för doktorander inom och utanför forskarskolan?

Vi ser att forskarskolan framöver kommer att utgöra en viktig resurs för vår forskarutbildning. Likväl måste man vara uppmärksam på potentiella problem. Kan forskarskolan innebära en förskjutning av ämnets inriktning, mot historiska

*frågeställningar, och kommer då innebörden av antagningskriteriet "relevans" att förändras? Viktigast i nuläget är att det inte skapas en uppdelning inom vår doktorandgrupp mellan de doktorander som kan ta del av forskarskolan och de vars avhandlingsämnen inte ryms där. Forskarskolan har en inkluderande definition av "historiska studier" och vi bedömer att de flesta avhandlingsprojekt hos oss sedan 2011 skulle kunnat ingå. Men kanske inte alla: *The Drowning World: the Visual Culture of Climate Change* (Brenthel 2016) kanske skulle fallit utanför. Det är ännu för tidigt att bedöma alla effekter av att forskarskolans dörrar öppnats för våra doktorander, men vi måste motverka varje framtida tecken på uppdelning av våra doktorander i två "lag".*

Övriga forskningsmiljöer

Vi uppmuntrar våra doktorander att knyta individuella kontakter med andra forskningsmiljöer. Närheten till Danmark innebär en särskild möjlighet. Exempelvis har vår doktorand Lee-Morrison blivit involverad i verksamheten hos forskargrupperna ROCA och The Uncertain Image vid Köpenhamns universitet, och flera doktorander har tagit relevanta forskarutbildningskurser vid danska universitet. Beroende på avhandlingsämne kan doktoranden ha skäl att tillbringa tid i geografiskt mer avlägsna miljöer. Erika Larsson, som skriver om turkiskt fotografi, har flera gånger vistats vid Svenska Institutet i Istanbul, och Brenthel tillbringade en forskningsvistelse hos sin externa handledare vid NTNU i Trondheim. En längre vistelse för Suneson vid Dornsife, University of Southern California under 2018 är i skrivande stund under förberedelse.

Internationalisering

Engelskan har fått en alltmer framträdande roll i forskarutbildningsmiljön. De tre senast disputerade doktoranderna (Petersén, Bengtsen och Brenthel) författade sina avhandlingar på engelska. Alla nuvarande doktorander skriver sina avhandlingar på engelska. En doktorand (Lee-Morrison) har engelska som modersmål. Som nämnt har avdelningen också senare år haft två (varav en pågående) internationella gästdoktorander. Avdelningen har en engelskspråkig tvåårig master i *Visual Culture*, som lockar ett stort antal internationella studenter, där samtliga nu verksamma doktorander bidrar med undervisning eller handledning. En baksida av att doktorander skriver på engelska är behovet av professionell språkgranskning, vilket ökar kostnaderna för avhandlingen. De språkgranskningstjänster som erbjuds (inklusive de som har upphandlats av LU) håller inte alltid fullgod kvalitet. Avdelningen har god kontakt med några engelska språkgranskare med goda ämneskunskaper, som vi litar på. Vi har också nyligen konsulterat Joanna Zylinska, professor på Goldsmiths, London University, och fått rådet att anlita brittiska språkgranskare. Zylinska menar sig se en kvalitetskillnad i språkdräkten mellan akademiska böcker som språkgranskats i Storbritannien och i andra länder, inklusive Sverige. Vi är i skrivande stund i färd med att undersöka denna möjlighet.

Ett problem vi erfarit för internationella doktorander är att kursgivning vid HT och institution ofta sker på svenska, och det tar tid att lära sig. Det är ett av skälen till att våra doktorander har sökt sig till engelskspråkiga kurser vid danska universitet. (Ett annat är att danska forskarutbildningskurser är lätta att hitta då de annonseras på en gemensam nationell hemsida. (Se nedan, Aspekt: Måluppfyllelse – kunskap och förståelse (A).) Vid institutionen

är numera ”doktorandlathunden”, *Quick reference guide for doctoral students*, på engelska och Kulturseminariet hålls allt oftare på engelska. Vi menar att forskarutbildningskurser och forskarutbildningsinformation på engelska bör utgöra ett utvecklingsområde framöver på alla nivåer.

Forskarskolan erbjuder resurser för internationalisering, bl.a. genom ett samarbetsavtal med York University, Universität Bielefeld, Kopenhavns universitet, Universitetet i Oslo, Åbo akademi och Haskola slands om ”skrivbordsbyten” för doktorander under längre eller kortare tid. Dessutom ger forskarskolan medel för workshops och tutorials med internationella gästforskare, som arrangeras av doktoranderna själva. Vartannat år har forskarskolans hostinternat internationell inriktning då doktorandernas seminarier ska vara skrivna på engelska. Forskarskolan bjuder in internationella forskare som kommenterar doktorandernas texter, och bekostar även språkgranskning av texterna. Man erbjuder också språkgranskning för publicering i internationella tidskrifter.

Reflektion: seminarieserier

Vid avdelningen för konsthistoria och visuella studier finns ett löpande högre ämnesseminarium, som ibland gastas av forskare från andra ämnen. Deltagarantalet överstiger sällan ett dussin. Ämnet driver också en eller två läsgrupper per termin, kring ny litteratur i ämnet respektive konsthistoriska grundtexter. Här deltar vanligtvis färre deltagare, med särskilt intresse för texterna. Institutionens övriga forskarutbildningsämnen bedriver liknande seminarier, till vilka våra forskare och doktorander ar välkomna. Till detta kommer det institutionsgemensamma Kulturseminariet, som administreras av den biträdande prefekten för forskarutbildning. Där presenterar nyantagna doktorander sina projekt. Sedan HT 2016 ges även doktorandernas mittseminarier där. (Tidigare hollts slutseminarier där, men vi har funnit att doktoranden då är bättre betjänt av en mer specialiserad kompetens). Dessutom bedriver de fyra forskningsnoderna egna seminarieverksamheter. Innevarande termin (VT 2017) räknar institutionens kalendarium sammanlagt tolv parallella seminarieserier. Till detta kan läggas seminarier vid andra institutioner HT-fakulteten, och de externa miljöer doktoranderna har kontakt med.

Sammantaget har våra doktorander tillgång till en rik och mångfacetterad akademisk miljö med ett stort utbud av meningsfulla seminarier. Problemet är inte kvantitet, utan snarare risk för fragmentering. Detta har delvis att göra med schemaläggning. Avdelningens seminarier läggs nar, forskare och doktorander inte har undervisning. Andra avdelningar anpassar sin på samma vis. Avsikten är att institutionens alla forskare och doktorander ska kunna delta i Kulturseminariet, men det är inte alltid möjligt schematekniskt. Seminarier vid andra institutioner och lärosäten planeras förstås oberoende av oss. Konkret betyder detta, att doktoranderna har tillgång till ett stort antal seminarier som är relevanta för deras forskning, men att de mindre ofta besöker samma seminarier och därför inte alltid kan fortsätta diskussionerna i den egna amnesmiljon. Ett doktorandprojekt kan alltså ta intryck av många seminariemiljoer, som inte hänger samman med varandra.

Denna problematik kan antagligen inte få en definitiv lösning, men en faktor för att motverka fragmentering är den planering och utvärdering som doktorand och handledare gör tillsammans, bland annat genom handledning, handledardagboken och den individuella studieplanen. När en doktorand deltagit i ett seminarium genomförs alltid ett handledningstillfälle där doktorand och handledare diskuterar seminariets feedback. Om doktoranden presenterat sitt projekt utanför avdelningen feedback diskuteras inom avdelningens ämnesseminarium. När vår doktorand Bengtsen presenterade sitt projekt vid Sociologiska institutionen i Lund föreslogs han att ändra studiens upplägg. När detta diskuterades vid det egna ämnesseminariet framgick att skillnader mellan disciplinernas kunskapssyn i hög grad låg bakom förslaget.

Säkerställande av kvaliteten på avhandlingar som går till disputation

Den vetenskapliga kvaliteten hos avhandlingsprojekten stärks och prövas löpande genom kurser, seminarier och handledning. Den viktigaste enskilda milstolpen inför disputationen utgör det obligatoriska slutseminariet, som infaller 9–12 månader innan planerad disputation. Även mittseminariet har betydelse här. Slutseminariet är upplagt som en disputation, med en extern, arvoderad opponent. Efter slutseminariet analyserar handledare och doktorand de synpunkter som framkommit, slår fast vad som återstår att göra med manuset och tar ställning till om det planerade disputationsdatumet kan kvarstå.

Samverkan med det omgivande samhället

Avdelningens forskare och doktorander samverkar ofta med det omgivande samhället. Vi hänvisar till de exemplen ovan, under Aspekt: Personal (B).

B. Forskarutbildningsmiljön följs systematiskt upp för att säkerställa hög kvalitet. Resultatet av uppföljningen omsätts vid behov i kvalitetsutvecklande åtgärder och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Anonyma utvärderingar av avdelningens forskarutbildning har inte ansetts meningsfulla då doktorandgruppen är så liten. Istället verkar vi för en öppen dialog mellan doktorander och handledare. Inte minst utgör handledningen tillfällen för kontinuerlig utvärdering av forskarutbildningen, vilket kan dokumenteras i den individuella studieplanen. Där planeras verksamheten av doktorand och huvudhandledare samtidigt som föregående termins planering följs upp. Detta dokument ska också medfölja den årliga ansökan om förlängning av doktorandtjänsten – se vidare nedan, under Aspekt: Måluppfyllelse – kunskap och förståelse (B): *Reflektion: Den individuella studieplanen*. Därmed sker en kontinuerlig dokumentation och uppföljning av forskarutbildningen. Avdelningens forskarutbildning är även en stående punkt på avdelningsmötena dit samtliga anställda vid avdelningen är kallade. Det innebär att forskarutbildningsverksamheten diskuteras vid ett flertal tillfällen per termin.

Institutionen erbjuder samtliga doktorander årliga medarbetarsamtal med institutionens biträdande prefekt för forskarutbildning. Det ger dem möjlighet att diskutera forskarutbildningen med en person som inte är deras handledare. Institutionen har också god kontakt med doktorandombudsmannen vid LU, som flera gånger bjudits in och informerat doktoranderna om rättigheter, den individuella studieplanen, etc. Vidare håller institutionens prefekt årliga kvalitetsdialoger med avdelningen om forskning och forskarutbildning. Även institutionens remissvar till fakulteten, i samband med utlysning av doktorandtjänster, utgör en utvärdering som redovisar söktryck, handledarkompetens, arbetsmarknad, etc.

Forskarskolan utvärderar kontinuerligt sin verksamhet genom utvärderingsplattformen *Survey & Report*. Utvärderingarna delges deltagarna i respektive aktivitet samt redovisas i forskarskolans samarbetsråd där doktorander från forskarskolans samarbetande lärosäten är representerade. Utvärderingarna leder till identifierandet av utvecklingsområden som sedan följs upp av ledningsgruppen i planering och genomförande av den fortsatta verksamheten. Eftersom vi inledde vårt samarbete med forskarskolan HT 2016 har vi ännu inte ingått i deras utvärdering annat än i presentationen av resultaten från 2016 års utvärdering. Då framgick att forskarskolans ambition att inkludera alla doktorander inom samarbetet har varit framgångsrik eftersom doktoranderna upplever att det inte görs skillnad mellan doktorander beroende på finansieringskälla. Vidare framkom att både doktorander, handledare och alumner menar att forskarskolesamarbetet ger en kvalitetshöjning av forskarutbildningen.

Aspektområde: Utformning, genomförande, resultat

Aspekt: Måluppfyllelse – kunskap och förståelse

Bedömningsgrunder:

A. Utbildningen säkerställer genom utformning, genomförande och examination att doktoranderna, när examen utfärdas, visar bred kunskap och förståelse både inom forskarutbildningsämnet och för vetenskaplig metodik/konstnärliga forskningsmetoder inom forskarutbildningsämnet.

Kursdelens omfång

HT-fakulteterna har i sin mall för allmän studieplan beslutat att forskarutbildningen är indelad i en avhandlingsdel om 180 hp och en kursdel om 60 hp. Kursdelen består av en obligatorisk *Introduktionskurs* om 7,5 hp som HT-fakulteterna ger varje hösttermin, samt en ämneskurs i forskarutbildningsämnet om 52,5 hp. Enligt ämnets allmänna studieplan är ämneskursen fördelad på delkurser som väljs i samråd med handledare. Denna modell har flera forskarutbildningsämnen vid institutionen valt. Det innebär att kurserna i hög grad formas utifrån den enskilde doktorandens behov. I enlighet med Föreskrifter för utbildning på forskarnivå vid Lunds universitet, avsnitt 9, erbjuds doktoranden att i kursdelen inkludera minst 2 veckors högskolepedagogiska kurser (Allmänna studieplanen kap 4.4), vilket motsvarar 3 hp.

Fakultetens och institutionens kurser

Fakultetens introduktionskurs består för närvarande av fyra moment: Vetenskapsteori, Humanistisk och teologisk forskning, Vetenskaplig publicering samt Rättigheter och skyldigheter. HT-fakulteterna avsätter också medel för viss annan kursgivning. Denna varierar från år till år. Under 2017 ges kursen *Äldre texters förmedling* (distans 7,5 hp). Fakulteten erbjuder också föreläsningar och workshops, t.ex. en workshop HT 2016 om skrivprocessen och internationell publicering.

Institutionen ger också kurser och workshops för doktorander. Under HT 2015 gavs t.ex. workshopen *Vetenskapen i samhället*, HT 2013 gavs kursen *Avhandlingsskrivandets hantverk*. Då institutionen omfattar flera forskarutbildningsämnen har flera kurser och workshops inriktning mot generiska färdigheter och förmågor, snarare än mot kunskap och förståelse som tenderar att vara mer ämnes- och projektspecifik. Dessa kurser redovisas under Aspekt: Måluppfyllelse–färdighet och förmåga (A).

Kurser inom nationella forskarskolan i historiska studier

Alla forskarskolans doktorander måste läsa minst två kurser i forskarskolans regi, nämligen *Historiska problem*, 7,5 hp, under första terminen, samt *Teorikurs*, 7,5 hp, under termin två. De måste också delta i ett PM-internat under första året. Forskarskolan arrangerar minst ett internat varje termin, där doktoranderna diskuterar sina projekt med forskarskolans handledare och med varandra. För forskarskolans doktorander uppgår de obligatoriska kurserna alltså till 22,5 hp, medan för doktorander utanför forskarskolan de bara utgör 7,5 hp. För 2017 planerar forskarskolan bland annat de valbara kurserna *Att se ytans djup: vardagsliv*

och samhällsordning 1600–1800, 7,5 hp, och *Kunskapshistoria*, 7,5 hp. I alla forskarskolans kurser ska lärarna komma från minst två lärosäten inom samarbetet, och representera båda könen. Kurserna är utformade som internatkurser där studenterna träffas och deltar i undervisningen på plats.

Tillgång till externa kurser

Närheten till Danmark underlättar för doktoranderna att gå kurser vid danska universitet. Danska forskarutbildningskurser annonseras på webbsidan <http://phdcourses.dk/>. Vi uppmuntrar också doktorander att gå relevanta kurser vid andra institutioner vid LU eller andra universitet, inom eller utom landet. Exempel på sådana kurser som våra doktorander har tagit omfattar: *A multidisciplinary introduction to Middle Eastern studies*, 10 hp, CMES (Center for Middle Eastern Studies), LU (Larsson 2011); *Situating the Environmental Humanities*, 5 hp, LUCID (Lund University Centre of Excellence for Integration of Social and Natural Dimensions of Sustainability) och LUCSUS (Lund University Centre for Sustainability Studies) (Brenthel 2013); *Visual Methods Seminar*, 5 ECTS, Univeristeit Antwerpen; och *Mixed Methods Research*, 5 ECTS, Aalborg Universitet (båda Bengtson 2013); *Anatomy of a Genre: the Elements of Academic Discourse*, 2 ECTS; and *Working with Images*, 2,9 ECTS, båda Köpenhamns Universitet (båda Lee-Morrison 2014); *Information and Data in Society*, 3 ECTS, Köpenhamns Universitet (Lee-Morrison 2016); *Operative Images*, 3 ECTS, Humboldt Universität, Berlin (Lee-Morrison 2017). VT 2017 ska Haidenthaller gå kursen *Teori i den konstvetenskapliga praktiken*, 7,5 hp, vid Södertörns högskola.

Kurser vid avdelningen samt pedagogiska kurser

Avdelningens doktorander läser individuella läskurser med syfte att ge en såväl bred som specialiserad kunskap inom forskarutbildningsämnet. Med början HT 2016 testas avdelningen ett nytt kursformat bestående av löpande moduler om 1,5 hp. Varje modul tar upp ett teoretiskt begrepp och omfattar tre seminarier, det första med introducerande texter, det andra med källtexter och det tredje med texter där begreppet används i analyser. Första modulen behandlade begreppet *gaze*, under VT 2017 ska nästa modul ta upp begreppet *image*. Doktoranderna examineras i en skriftlig uppgift där begreppet relateras till det egna avhandlingsprojektet. Modulerna fungerar samtidigt som en läsgrupp för intresserade forskare vid institutionen.

Som nämnts anger studieplanen att högskolepedagogiska kurser om minst 3 hp kan ingå i kursdelen. Detta motsvarar den högskolepedagogiska grundkursen vid LU. Vi uppmuntrar doktoranderna att ta ytterligare pedagogiska kurser, dels som stöd i undervisningen de utför som institutionstjänstgöring, dels som meritering inför att söka tjänster efter avslutad forskarutbildning. Samtliga LU:s högskolepedagogiska kurser utom forskarhandledningskursen är öppna för doktorander.

Utöver kurserna övar de seminarier som anordnas av avdelningen, institutionen och forskarskolan doktoranderna att visa teoretiska och metodologiska färdigheter. I ämnets

allmänna studieplan poängteras att ”aktivt deltagande i seminarieverksamheten [är] en väsentlig del i forskarutbildningen”.

Reflektion: Vilka moment i forskarutbildningen ska poängsättas?

Två omständigheter påverkar i hög grad denna fråga. Den ena är att större vikt läggs idag än tidigare vid att doktorander ska klara av forskarutbildningen inom fyra års heltidsstudier. Samtliga våra doktorander de senaste åren har fullgjort utbildningen inom tiden för sin doktorandtjänst eller strax efteråt. Den andra är att små ämnesmiljöer ofta har för liten massa för att på egen hand erbjuda ett tillräckligt kursutbud. Modellen som anammats vid Institutionen för kulturvetenskaper, med en ämneskurs på 52,5 hp som utformas i delkurser individuellt för varje doktorand, bottnar i hög grad i denna omständighet.

*Detta medför en tendens att alltfler moment inom forskarutbildningen poängsätts. Det framstår allt mindre rimligt att doktoranden förväntas utföra moment som inte består i avhandlingsarbete, utan att dessa moment ger poäng. Exempel på moment som doktorander rekommenderas att göra under sin utbildning, och som förr sällan sågs som ”kurser”, omfattar t.ex. att presentera på och medarrangera konferenser och publicera artiklar i tidskrifter eller antologier. Sådana moment renderar numera ibland poäng i forskarutbildningen. Exempelvis har doktoranden Lee-Morrison examinerats genom att hon presenterade ett paper, baserat på ett avhandlingskapitel, på konferensen *The Precarious Image* vid UC Berkeley (HT 2015). Det är inte alltid självklart om sådana moment ska anses ingå i avhandlingsarbetet eller faller utanför det, och därför bör poängsättas. Hur många konferenspresentationer ska till exempel en doktorand få högskolepoäng för under sin forskarutbildning? Det är inte optimalt att sådana frågor avgörs ad hoc mellan doktorand och handledare. Därför har vi lyft detta till institutionens handledarkollegium i syfte att utforma en gemensam standard, möjligen i form av en delkurs med moment som kan examineras under utbildningens gång. En fördel med fler poängsatta moment är att dessa blir lättare att koppla till examensmålen, men här återstår en hel del formalisering att göra.*

Reflektion: Kan doktoranders undervisning ge högskolepoäng?

*Normalt utför doktorander sin undervisning som institutionstjänstgöring, bekostad av avdelningens medel för grundutbildning. Det är viktigt att doktorander får undervisningserfarenhet eftersom det tränar akademiska färdigheter och meriterar dem inför att söka tjänster inom och utom akademien efter avslutad forskarutbildning. Avdelningen för konsthistoria och visuella studier har ett stort studentunderlag och är till del beroende av doktorandernas undervisning. VT 2012 fann sig avdelningen, pga en sjukskrivning, sakna handledarkapacitet för vår internationella master i *Visual Culture*. Doktorandernas institutionstjänstgöring (max 20%) var redan in-tecknad. Avdelningen beslöt då att ändå engagera doktoranderna i handledningen av mastersuppsatserna, men inom ramen för en handledningskurs som renderade*

dem 3 hp. Professorn i ämnet var huvudhandledare för en grupp mastersstudenter, och varje student fick två doktorander som bihandledare. Varje doktorand var bihandledare för två eller tre mastersstudenter men alltid tillsammans med en annan doktorand. Professorn deltog i delar av handledningen, samt gav löpande vägledning till doktoranderna. Vår erfarenhet är att modellen fungerade tillfredsställande både för doktorander och studenter. Orsaken till att den togs fram var dock ett bemanningsproblem på mastersprogrammet. Detta illustrerar ganska väl villkoren inom en liten miljö.

B. Systematisk uppföljning görs av utbildningens utformning och genomförande i syfte att säkerställa måluppfyllelsen. Resultaten av uppföljning omsätts i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Uppföljning av måluppfyllelsen för kunskap och förståelse och för vetenskaplig metodik sker, förutom genom avhandlingen och disputationen, genom examination av kurser, som anges ovan. När doktoranden tagit en kurs utanför avdelningen ger hen en muntlig redovisning av kursens innehåll och genomförande till sin handledare. Handledningen och den individuella studieplanen är också verktyg för uppföljning. Ger resultaten skäl för åtgärder tas detta upp i avdelningens eller institutionens handledarkollegier. Möjlighet finns också att vända sig till fakulteten med önskemål, vanligen genom institutionens biträdande prefekt för forskarutbildning. Ytterligare fora för kvalitetsutveckling och återkoppling utgör institutionens återkommande doktoranddag. Forskarutbildningsprefekten samråder med doktorandrepresentanten om doktoranddagens innehåll. En resurs som institutionen utnyttjat vid doktoranddagen är LU:s doktorandombudsman.

Universitetets utvärderingar av forskarutbildningen

År 2007 utförde LU:s utvärderingsenhet en utvärdering av universitetets forskarutbildningar (Holmström, O. 2008, *Forskarhandledningen vid Lunds universitet*. Utvärderingsenheten, LU, rapport nr 2008:248; Holmström, O. 2008, *Efter doktorsexamen – en alumnstudie*. Rapport nr 2008:250; Nilsson Lindström, M. 2008, *Doktorandbarometern 2007*. Rapport nr 2008:247; Schoug, F. 2008, *Humaniora i yrkeslivet*. Rapport nr 2008:249), där vissa utvecklingsområden identifierades. Ett sådant var introduktionskurserna, som universitet gav fakulteterna i uppdrag att förbättra. En ny utvärdering gjordes 2012 (Holmström, O. 2013, *Forskarutbildningen vid Lunds universitet. Perspektiv från doktorander, doktorsalumner och handledare*. Utvärderingsenheten, LU, rapport nr 2013:270), där det konstateras att introduktionskurserna varit prioriterade i kvalitetsarbetet och att doktoranderna vid HT nu är betydligt nöjdare med kursen. Det framgår också att introduktionskursen är viktig för att doktoranderna upplever sig välinformerade om forskarutbildningens upplägg och villkor och om vilka förväntningar som ställs på dem. (Holmström 2013: 46–49).

Progression

Progressionen i forskarutbildningen kretsar mycket kring avhandlingsarbetet. I handledningen följs avhandlingsarbetet upp löpande, liksom kurser och seminarier. Mittseminariet och slutseminariet utgör viktiga milstolpar som ska garantera avhandlingsprojektets progression

och slutförande. När det gäller progressionen i utbildningens kursdel, tar som regel doktoranden introduktionskurserna på fakulteten och inom forskarskolan under första terminen. Inom forskarskolan följer under termin två ytterligare en obligatorisk kurs. Sedan följer som regel (minst) en högskolepedagogisk kurs, som förbereder doktoranden för institutionstjänstgöring. De obligatoriska kurserna ger kunskaper och färdigheter av mer generisk karaktär. Sedan väljs i högre grad kurser utifrån den individuella doktorandens behov. Forskarutbildningen blir i det avseendet mer individualiserad efter sitt första skede. Ett viktigt redskap i att säkerställa progressionen är den individuella studieplanen, där delmål ställs upp och följs upp på löpande basis. Hanteringen av de individuella studieplanerna har dock inte alltid varit optimal, vilket kommenteras nedan.

Reflektion: Den individuella studieplanen

Högskoleförordningen (1993:100 kap 29§) slår fast att varje doktorand ska ha en individuell studieplan. Fakultetens styrdokument anger att den ifyllda individuella studieplanen ska skickas in varje år (i oktober) till fakulteten för att fastställas av prodekanen för forskarutbildningen på delegation av fakultetsstyrelsen (Bestämmelser för utbildning på forskarnivå inom humanistiska och teologiska fakulteterna Dnr STYR 2015/1345).

Hanteringen av individuella studieplaner vid avdelningen har varit ojämn. Samtliga doktorander har en individuell studieplan men hur noggrant den har uppdaterats har varierat. Framför allt har avdelningen försummat att skicka in de individuella studieplanerna till fakulteten för fastställande och arkivering. Den individuella studieplanens roll som verktyg för kontroll och säkerställande har därför varit eftersatt.

Arbetet med denna självvärdering har gjort oss mer varse vikten av och potentialen hos den individuella studieplanen för planering och uppföljning. I samband med HT 2016 har vi sett över tidigare terminers individuella studieplaner för två doktorander (Larsson och Lee-Morrison) och kompletterat dem med en del saknade uppgifter, så att samtliga aktiva doktorander nu har en individuell studieplan som motsvarar den reella aktiviteten i forskarutbildningen. Vi har samrått om detta med fakulteten. Till de individuella studieplaner som inlämnats till UKÄ har vi bifogat ett försättsblad som ger en närmare beskrivning.

Ovanstående föranleder följande reflektion. I 2012 års utvärdering av forskarutbildningen vid LU (Holmström 2013, sid. 93–98) framgår att hanteringen av den individuella studieplanen i viss mån är eftersatt på alla fakulteter, och att många doktorander och handledare upplever den individuella studieplanens funktion som oklar. Över 40% menar att den inte utgör ett adekvat styrinstrument. När det gäller hur den individuella studieplanen speglar doktorandens progression är bilden inte enhetlig: den anses spegla avklarade kurser i högre grad än den speglar handledningen. Nästan hälften av doktoranderna uppfattar att den individuella studieplanen i låg eller mycket låg grad beskriver handledningsinsatsen. Utredningens slutsats är att handledningen endast i begränsad utsträckning planeras genom den individuella studieplanen. (Siffrorna är likartade mellan fakulteterna.)

Visar siffrorna enbart att doktorand- och handledarkollektivet sonika ignorerar den individuella studieplanen? Det förefaller osannolikt, och på vår avdelning skulle vi inte känna igen oss i en sådan beskrivning. Kanske antyder siffrorna också att den individuella studieplanen dras med vissa strukturella problem? Om så, vilka är de? Vi har blivit medvetna om en osäkerhet hos oss kring den individuella studieplanens huvudsakliga funktion – ska den ”fungera som ett dynamiskt och effektivt instrument i forskarutbildningen”, som det hette i ett tidigare policydokument vid LU (se Holmström 2013, sid. 93), eller ska den säkerställa att doktoranden ”fullgjort sina åtaganden”, som det heter i LU:s Föreskrifter för utbildning på forskarnivå vid Lunds universitet (Dnr LS 2012/718)? Dessa två syften utesluter inte varandra, men de pekar i olika riktningar: den förra mot att den individuella studieplanen ska integreras i den löpande handledningen, den senare mot att det främst handlar om att bocka av obligatoriska mål.

Från ett användarperspektiv upplever vi att den sedan 2012 digitala, webbaserade individuella studieplanen är ganska icke-intuitiv att använda som ett löpande projektverktyg, och att den inte så väl kan härbärgera variationen mellan kortsiktiga och långsiktiga milstolpar. Den är å ena sidan för översiktlig för att spegla den avhandlingsnära handledningen. Å andra sidan ger den inte god översikt för planering över längre perioder än en termin. I realiteten sker sådan planering i hög grad utanför den individuella studieplanen och måste ”översättas” till dess format i efterhand.

Ser man på den individuella studieplanen som ett kontrollinstrument där milstolpar bockas av är den enklare att använda. Men är det fullgott? Den individuella studieplanen är då knappast ett ”dynamiskt instrument”. Men även som kontrollinstrument är den individuella studieplanen något abstrakt om det ej sker återkoppling mellan berörda nivåer. Exempelvis anger instruktionerna för doktorandernas förlängningsansökningar att en ifylld individuell studieplan ska medfölja ansökan. I realiteten har dock förlängningsansökningarna godkänts även utan medföljande individuell studieplan. (I ansökan beskriver dock doktorand och handledare doktorandens progression och den beskrivningen har någon gång fått kompletteras – det utgör en återkoppling som ger konkretion till den kontrollinstansen.)

Under arbetet med självvärderingen har vi, som nämnts, börjat utforma en rutin för att använda den individuella studieplanen systematiskt framöver. Vissa doktoranders individuella studieplaner har fungerat bra, och vi har använt dem som modell. Vi kommer fortsättningsvis ha som stående punkt vid varje handledningstillfälle att kontrollera om något framkommit som ska föras in i den individuella studieplanen, istället för att bara uppdatera den termins- eller årsvis. Vi kommer att skicka in den individuella studieplanen till fakulteten årligen i oktober. Vi har vidare initierat en dialog med fakulteten om återkoppling kring den individuella studieplanen som kontrollinstans.

Det goda seminariet

En uppföljning och återkoppling med bäring på forskarutbildningen utgör HT-fakulteternas projekt ”Det goda seminariet. Ett projekt inom ramen för kvalitetsmedel (EQ11) 2013”, med syfte att uppmärksamma och vidareutveckla seminarieformens roll i en forskarmiljö. Projektet har resulterat i en konferens 2015 och två publikationer, Marie Cronqvist & Alexander Maurits (red.), *Det goda seminariet: forskarseminariet som lärandemiljö och kollegialt rum* (2016) samt, desamma (red.), *Trygga rum, kritiska rum: forskarseminariet som kultur, lärandeform och arbetsform* (2016).

Exit-samtal

Från och med 2017 ska institutionens biträdande prefekt för forskarutbildning ha ett exit-samtal med doktorander som disputerar, om hur forskarutbildningen genomförts och organiserats, och återkopplar synpunkterna till institutionens handledarkollegium. LU:s forskarutbildningsnämnd har dessutom beslutat att en examensenkät ska skickas ut till alla nydisputerade.

Aspektområde: Utformning, genomförande, resultat

Aspekt: Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrunder:

A. Utbildningen säkerställer genom utformning, genomförande och examination att doktoranderna, när examen utfärdas, visar förmåga att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade (konstnärliga) uppgifter inom givna tidsramar samt såväl i nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet kan presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt. Doktoranderna ska också visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt

Dialog med vetenskapssamhället säkerställs genom konferenspresentationer och artikelskrivande. Delar av det seminariedeltagande och den kursgivning som beskrivs ovan, under Aspekt: Forskarutbildningsmiljö (A) och Aspekt: Måluppfyllelse – kunskap och förståelse (A), har också relevans här. Dialogen med samhället i övrigt säkerställs genom sådana publika moment, som exemplifieras under Aspekt: Personal (B).

De senaste tre disputerade vid avdelningen deltog i mellan fem och elva konferenser under sin forskarutbildning, huvudsakligen i internationella sammanhang. Doktoranderna involveras också i de konferenser och symposier som avdelningen och/eller institutionen har anordnat. VT 2012 anordnade avdelningen konferensen *The Vital and the Sensuous Body: Interventions of the Photographic* och VT 2014 konferensen *Art, Life and the Rule of Law* vid LU. Vidare får doktorander stöd i att själva initiera symposier. År 2014 arrangerade Brenthel ett symposium om Tornblad institutet vid LU, och medarrangerade 2015 ett symposium på Sveriges Lantbruksuniversitet i Alnarp. Vid NORDIK-konferensen 2012 arrangerade Larsson och Petersén sessionen ”Bodies and Spaces”. Bengtson medarrangerade 2013 flera sessioner på temat ”Artistic and cultural practises in the transitional and contested territory of urban public space” på *Critical Legal Conference* i Belfast.

Tidsramar

Konferensdeltagande och artikelskrivande ger träning i forskningsarbete inom tidsramar genom deadlines. På makronivå säkerställs progression och färdigställande av forskningsuppgifter inom tidsramar via milstolpar i handledning, i de individuella studieplanerna och genom förlängningsansökningarna. Mitt- och slutseminariet utgör här också viktiga milstolpar. Efter mittseminariet uppställer doktorand och handledare en tidsplan för den återstående delen av forskarutbildningen, och planerar baklänges från planerat disputationdatum vad som ska hinnas med vid olika tidpunkter. Utöver avhandlingskrivande omfattar detta också konkreta delmål som ansökningar om tryckbidrag, kontakter med förlag, språkgranskning, etc.

Andra moment i forskarutbildningen som tränar färdigheter och förmågor

Avdelningen, institutionen och fakulteten ger ett antal seminarier och workshops som tränar förmåga och färdighet. De senaste åren har HT-fakulteterna arrangerat ett seminarium om att söka externa medel (VT 2012), ett dito om engelsk skriftlig färdighet utifrån avhandlingstext (HT 2012), en Karriärdag (VT 2014), ett seminarium om Muntlig kommunikation av egen forskning (HT 2014), ett Karriärseminarium (VT 2015), ett seminarium om Populärvetenskaplig kommunikation av egen forskning på svenska (HT 2015), samt en workshop om skrivprocessen och internationell publicering (HT 2016, arrangerat av doktorandrepresentanter). Institutionen har varje vinter ett löpande ansökarseminarium, där forskare och doktorander får stöd i att skriva forskningsansökningar.

Forskarskolan arrangerar temadagar, med föreläsningar, tutorials och/eller paneldebatter. Under 2016 arrangerades två temadagar: *Anniversaries, Time and Community: Towards an Anatomy of Commemoration*, med Geoff Cubitt, lektor i historia vid University of York, samt, *Cultural History - Trends and Perspectives*, med Silvia Serena Tschopp, professor vid Institut für Europäische Kulturgeschichte, Universität Augsburg.

I skrivande stund driver avdelningen ett antologiprojekt, *Natur och bild*, där de flesta av doktoranderna och forskarna deltar med texter. På antologimötena får doktorander sin egen forskning diskuterad samt får på nära håll inblick i redaktionellt arbete. Projektet syftar till att upprätthålla en integrerad forskarmiljö inom avdelningen. Vi överväger att i framtiden skapa ett kursmoment i forskarutbildningen som skulle bestå i någon form av redaktionell uppgift under handledning.

B. Systematisk uppföljning görs av utbildningen för att säkerställa att utbildningens utformning och genomförande är av hög kvalitet och att doktoranderna uppnår målen. Resultaten av uppföljning omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Vi hänvisar här till vår beskrivning ovan, under ”Aspekt: Måluppfyllelse – kunskap och förståelse”(B).

Aspektområde: Utformning, genomförande, resultat

Aspekt: Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömningsgrunder:

A. Utbildningen säkerställer genom utformning, genomförande och examination att doktoranderna, när examen utfärdas ska visa intellektuell självständighet, (konstnärlig integritet), och vetenskaplig redlighet/forskningsmässig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar. Doktoranden ska också ha nått fördjupad insikt om vetenskapens/konstens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Självständighet

Doktorander antas till forskarutbildningen med egenformulerade avhandlingsprojekt som sedan utvecklas i dialog med handledarna. Redan här finns en betoning på doktorandens självständiga vetenskapliga arbete. Brenthels avhandlingsprojekt finansierades av det institutionsövergripande forskningsprogrammet Kris, Kunskap, Kultur. Efter antagning innebär det i praktiken emellertid ingen skillnad i fråga om självständighet när det gäller doktorandens arbete eller i kontakten med handledaren (som själv forskade inom programmet). Mycket av handledningen handlar om att ge stöd och utrymme för doktoranderna att göra egna bedömningar av sitt avhandlingsprojekt och planera det vidare. Vetenskaplig självständighet präglar även ovan beskrivna moment som seminariepresentationer och konferensdeltagande.

Etiska dimensioner

Forskningsmässig kompetens, redighet och förståelse av forskningens etiska dimensioner är nödvändiga komponenter i vetenskaplig självständighet. Mycket av detta tränas vid de kurs- och seminariemoment, internat mm, som beskrivits ovan. Kanske är forskningens etiska dimension den aspekt som generellt får minst utrymme. På det kommande doktorandinternatet i konsthistoria/konstvetenskap 2017 kommer därför etiska frågor att behandlas vid en workshop preliminärt utifrån dessa aspekter: forskningsprojektets etik – interaktion med det beforskade; sakkunniggranskningens etik – kollegial interaktion; etiska frågor om resultatspridning och forskningens effekter i samhället – ekonomisk, social, kulturell interaktion; samt vetenskapsfilosofisk etik – normkritisk interaktion. Vidare har institutionen 2016 arrangerat ett forskningsseminarium om etikprövning. LU har nyligen rekommenderat samtliga fakulteter att införa en obligatorisk kurs om 1,5 hp i forskningsetik.

Konstens och den visuella kulturens roll i samhället är central i flera doktorandprojekt. Exempelvis tar Bengtsens avhandling *The Street Art World* (2014) upp olika grupper tillgång till det offentliga rummet. Brenthels avhandling *The Drowning World* (2016) tar upp kunskapsförmedlingsfrågor relaterade till klimatkrisen. Larssons pågående avhandlingsprojekt om turkiskt fotografi tar upp frågor relaterade till kolonialism och migration, och Lee-Morrison projekt om maskinseende frågor om geopolitik.

B. Systematisk uppföljning görs av utbildningen för att säkerställa att utbildningens utformning och genomförande är av hög kvalitet och att doktoranderna uppnår målen. Resultaten av uppföljning omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Vi hänvisar här till vårt svar ovan, under ”Aspekt: Måluppfyllelse – kunskap och förståelse”(B).

Arbetslivets perspektiv

Bedömningsgrunder:

A. Utbildningen är användbar och förbereder doktorander för ett föränderligt arbetsliv, såväl inom som utom akademien.

Avdelning, institution och fakultet

Forskarutbildningen förbereder doktoranderna främst för en akademisk karriär. Alla doktorander genomgår en högskolepedagogisk introduktionskurs om 3 hp och ofta ytterligare pedagogiska kurser, samt undervisar inom sin institutionstjänstgöring. Flera har utvecklat kurser inom det egna specialområdet, framför allt på vår master i visual culture, t.ex. *Critical Perspectives on Globalization*, 15 hp (Larsson) och *Environment and Nature* 15 hp (Brenthel). Institutionens ansökarseminarium samt fakultetens karriärinriktade seminarier som nämns under Aspekt: Måluppfyllelse – färdighet och förmåga (A) förbereder också doktorander för karriären efter forskarutbildningen. Vid institutionens doktoranddag 2016 var temat "Livet efter disputationen".

På senare år har avdelningen aktivt involverat doktorander i slutskedet av forskarutbildningen i ansökningar om forskningsmedel. Detta har gett de tre senast disputerade (Petersén, Bengtsen, Brenthel (den sistnämnda genom samarbete med etnologi)) medel för forskningsutrymmen efter disputationen och därmed en plattform för sin fortsatta forskarkarriär.

Avdelningen har god kontakt med disputerade alumner. Sedan HT 2001 har 11 doktorander antagits till forskarutbildningen i konsthistoria och visuella studier. Av dessa har sju disputerat (övriga fyra är de nu anställda doktoranderna), varav sex idag arbetar vid LU, Linnéuniversitetet, Linköpings universitet och Åbo akademi. Den sjunde arbetar som PR-konsult och strateg.

Till sist utgör de externa bihandledarna ett utvidgat kontaktnät med betydelse ur ett arbetslivsperspektiv, inte minst genom att ge inblick i hur andra akademiska miljöer fungerar.

Forskarskolan

Forskarskolan arbetar aktivt med arbetslivets perspektiv. Vid PM-internatet 2014 var temat arbetsmarknad, då Carina Elmér från Verto Konsult AB höll ett seminarium om karriärplanering. Vidare bjuds forskarskolans alumner regelbundet in för att dela med sig av sina erfarenheter vid särskilda alumnikvällar och på internaten. Vid PM-internatet 2015 var representanter för Vetenskapsrådet och Riksbankens Jubileumsfond inbjudna för en temaförmiddag om att söka forskningsmedel. På samma internat deltog två alumner i en paneldebatt om arbetsmarknaden för doktorer inom och utanför akademien.

B. Utbildningens utformning och genomförande följs systematisk upp för att säkerställa att den är användbar och förbereder för arbetslivet. Resultaten av uppföljning omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Alumners situation aktualiserats i värderingen av arbetsmarknaden i institutionens remissvar till fakulteten inför utlysning av nya doktorandtjänster. Avdelningen har löpande kontakter med alumner om deras erfarenhet av forskarutbildning och fortsatta professionella verksamhet.

Forskarskolan följer kontinuerligt upp alumnernas karriärer efter disputation. En undersökning 2015 gav uppgifter om 43 av 46 disputerade, varav 36 var verksamma inom akademien, 2 utanför akademien och 5 i en kombination. Av de verksamma inom akademien var 11 vid sin tidigare hemmainstitution, 24 vid annan institution eller annat lärosäte, samt 6 i en kombination. Forskarskolans självvärdering 2016 innehåller frågor om arbetslivets perspektiv riktade till doktorander, handledare och alumner. Där framgår att arbetslivsrelaterade frågor fortsatt är ett viktigt område för forskarskolan.

Följande rapporter av LU:s utvärderingsenhet undersöker alumners och arbetslivets perspektiv: 2008:247, 248, 250 samt 2013: 270. För bibliografiska uppgifter se Aspekt: Måluppfyllelse – kunskap och förståelse (B).

Doktoranders perspektiv

Bedömningsgrunder:

A. Utbildningen verkar för att doktoranderna tar en aktiv del i arbetet med att utveckla utbildningen och lärprocesser.

Avdelningen

Centralt för forskarutbildningen är dialogen mellan doktorand och handledare kring doktorandens utbildningsgång och lärprocess. Det innebär att doktoranden på individnivå har stort inflytande i utvecklingen. Doktoranderna deltar också i de avdelningsmötena där forskarutbildningen har en stående punkt. I rekryteringsprocessen till nya doktorandtjänster deltar en doktorandrepresentant, men utan rösträtt.

Institution och fakultet

I samband med att doktoranderna introduceras till forskarutbildningen av biträdande prefekten för forskarutbildning får de institutionens lathund, *Quick reference guide for doctoral students*, med en beskrivning av forskarutbildningen, organisationen och hur doktoranden skall hantera frågor kring förlängning, sjukskrivning m.m., samt vart hen kan vända sig om problem uppstår under utbildningen. Doktoranderna har också ett längre introducerande möte med forskarutbildningsprefekten. Medarbetarsamtalen ger också möjlighet att påverka.

Institutionens årliga doktorandinternat har doktoranderna inflytande på. Den tidigare nämnda doktorandlunchen liksom doktorandernas egen sändlista utgör fora för interna frågor som doktoranderna kan besluta att sedan ta upp med forskarutbildningsprefekten.

Doktoranderna har en representant i institutionsstyrelsen.

Doktoranderna är organiserade i Humanistisk-Teologiska Doktorandrådet med representanter i de fakultetsgemensamma organen (ex. fakultetsstyrelsen och forskarutbildningsnämnden), där doktorandrepresentanterna har rösträtt. LU:s doktorandombudsman informerar doktoranderna om deras rättigheter och möjlighet till stöd utanför institutionen. Samtliga doktorander erbjuds årliga medarbetarsamtal med biträdande prefekten för forskarutbildning. Vidare omfattas doktoranderna av institutionens årliga enkätundersökning av den psykosociala och fysiska miljön. Ovannämnda exit-samtal med disputerade kommer också att bli en kanal för doktoranders erfarenhet av forskarutbildningen.

Forskarskolan

Doktorandernas perspektiv kommer fram genom utvärderingarna i utvärderingsplattformen *Survey & Report* och förmedlas till samarbetsrådet och ledningsgruppen. Forskarskolans självvärdering 2016 inkluderande kvalitativa samtal med doktorander och handledare samt en kvantitativ enkätundersökning med doktorander, handledare och alumner. Resultatet redovisades vid PM-internatet januari 2017. Vid internaten hålls alltid doktorandmöten.

B. Utbildningen följs systematiskt upp för att säkerställa att doktorandinflytandet används i kvalitetssäkring och utveckling av utbildningen. Resultaten av uppföljning omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Doktorandsynpunkter som framkommer genom de fora som redovisas ovan återkopplas av ansvarig på respektive nivå – institutionens biträdande prefekt för forskarutbildning eller forskarskolans ledningsråd – till relevanta instanser, t.ex. handledarkollegier, institutionsstyrelsen, fakulteten eller forskarskolans samarbetsråd, som underlag för kvalitetshöjande åtgärder.

Jämställdhetsperspektiv

Bedömningsgrunder:

A. Ett jämställdhetsperspektiv är integrerat i utbildningens utformning och genomförande.

Avdelning och institution

Könsfördelningen vid avdelning och institution beskrivs under Aspekt:

Forskarutbildningsmiljö (A). Möjligheterna är begränsade att påverka könsfördelningen, då denna faktor äger giltighet vid rekryteringar endast om två sökande är meritmässigt likvärdiga.

Det finns en stor medvetenhet om jämställdhetsaspekter vid avdelningen och institutionen. Institutionsstyrelsen granskar alla litteraturlistor, bl.a. för att se att de innehåller både manliga och kvinnliga författare. Genus- och queer-perspektiv liksom postkoloniala perspektiv är viktiga inom flera forsknings- och avhandlingsprojekt, och det finns dedikerade kurser med sådana perspektiv. Dessutom är delaktighetsfrågor och crip-perspektiv centrala för forskningsnoden för medicinsk humaniora.

Forskarskolan

Jämställdhetsperspektivet finns med i forskarskolas verksamhet. När bihandledare diskuteras i samarbetsrådet är exempelvis principen om genusbalans i handledningsgruppen central. Forskarskolans kurser ska ha både kvinnliga och manliga lärare. Samma principer gäller när forskarskolan bjuder in gästforskare till temadagar och internat.

B. Systematisk uppföljning görs för att säkerställa att utbildningens utformning och genomförande främjar jämställdhet. Resultaten av uppföljning omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Institutionen

Fakultetens forskarutbildningsnämnd har nyligen granskat könsfördelningen bland doktoranderna vid institutionerna, och fann att Institutionen för kulturvetenskaper bör rekrytera en högre andel kvinnliga doktorander. I detta syfte genomför institutionen numera informationsmöten för institutionens masterutbildningar inför utlysningar av doktorandtjänster. (Detta har knappast bäring på vår avdelning, där samtliga doktorander för närvarande är kvinnor.)

Forskarskolan

I forskarskolans självvärdering 2016 framkom att forskarskolan bör arbeta med aktivt med jämställdhetsperspektivet. Därför planeras en temaförmiddag om delaktighet och jämställdhet vid internatet HT 2017.

Denna självvärdering har skrivits av Max Liljefors och Ludwig Qvarnström, professor respektive lektor vid Avdelningen för konsthistoria och visuella studier vid Lunds universitet. Biträdande prefekten för forskarutbildning vid Institutionen för kulturvetenskaper samt prodekanen och fakultetskoordinatör för forskarutbildning vid HT-fakulteterna har tagit del av och gett input till dokumentet. Självvärderingen har framställts i dialog med forskarna och doktoranderna vid avdelningen. Samtliga doktorander med tjänst vid avdelningen HT 2016 har tagit del av och gett input till dokumentet.